

Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΟΙ

Υπό κ. Α. ΜΠΑΡΔΑ

Εἰς τὴν τελετὴν αὐτὴν, τελετὴν ἰωβηλαίου ἢ καθαγιασεως, δίκαιον εἶναι καὶ ἐπιβεβλημένον καί, διαδικαστικῶς, προβλέπεται ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος νὰ ἀκουσθῇ καὶ ἡ φωνὴ τοῦ δικηγόρου τοῦ διαβόλου.

Διότι, κατὰ τὸν συγγραφέα τοῦ Κήπου τοῦ Ἐπικούρου, ὁ διάβολος εἶναι ἀπαραίτητος εἰς τὴν ἠθικὴν ὠραιότητα τοῦ κόσμου τούτου. Διότι, ἐξ ἄλλου, ἡ πλησμονὴ τῶν ἀδιαμαρτυρητῶν ἐπαίνων καθίσταται ἀφ' ἑαυτῆς ὑποπτος. Ἐν τέλει δέ, διότι χωρὶς τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ψόγου, χάνουν τὴν ἀξίαν οἱ ἔπαινοι καί, οὐδενὸς ἀντιλέγοντος, θὰ ἦτο θρίαμβος ἄδοξος ἢ ἀκίνδυνος νίκη.

Ἄλλ' ἀνέτρεψε τὸν ρόλον μου αὐτὸν ὁ κ. Κασιμάτης, τοῦ ὁποίου δὲν προέβλεψα τὸν λόγον τόσον ἀντιορθαστικόν. Ἐνόμιζα, ὅτι θὰ ἐπροτείνετο σήμερον, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς συμπληρώσεως σαράντα ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς της, ὁ ἔορτασμός καὶ ἡ ἀνακήρυξις τῆς Διεθνoῦς Ὁργανώσεως Ἐργασίας ὡς ὀδηγητρίας τῆς Κοινωνικῆς Δικαιοσύνης, προστάτιδος τῶν μισθωτῶν, ἀποστόλου τῆς Εἰρήνης.

Κατ' αὐτῆς ἀκριβῶς θ' ἀντέλεγα, προβάλλων, κατὰ τὴν ὀρθόδοξον δικηγορικὴν παράδοσιν, τὴν ἔνστασιν ἀπαράδεκτον ὡς προώρου καὶ ἀνεπικαίρου. Διότι, ἂν μὲν περὶ καθαγιασεως πρόκειται—οὐδεὶς ἀνακηρύσσεται ἅγιος ἐν ζωῇ, ἢ δὲ Διεθνῆς Ὁργάνωσις Ἐργασίας ζῆ καὶ δρᾷ. Ἄν δὲ περὶ ἰωβηλαίου, ἢ σημερινῆς τελετῆς προπορεύεται δέκα δλόκληρα ἔτη ἀπὸ τῆς νομίμου ἡμερομηνίας. Τὰ ἰωβηλαῖα τελοῦνται τὸ πρῶτον μετὰ τὸ ἐπτάκις ἐπτὰ ἔτος ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως. Τὸ σημερινὸν ἔπρεπε νὰ τελεσθῇ τῷ 1969.

Καὶ θὰ ἐχάριζα τὴν ἔνστασιν—διότι κατ' οὐσίαν ἡ πρότασις θὰ ἦτο ἀβάσιμος—ἂν ὁ κ. Κασιμάτης ἀνέλεγε τοὺς ἐπαίνους, μὲ τὴν κομπῆν εὐφράδειαν τῆς ὁποίας, τὸν βεβιαῶ, καὶ ἡ Διεθνῆς Διάσκεψις Ἐργασίας διατηρεῖ ἀπὸ τοῦ 1953 ζωηρὰν τὴν ἀνάμνησιν καὶ ἐπὶ τῇ ὁποίᾳ, ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες, οἱ τότε παραστάται του, ὑπερηφανεύομεθα.

Ἄλλ' ὁ κ. Κασιμάτης ἀνεφέρθη εἰς τὴν Διεθνῆ Ὁργάνωσιν Ἐργασίας τῶν ἐτῶν 1919-1946—ὅταν αὕτη ἀπετέλει ἰδιάζουσαν διεθνῆ κοινότητα, ὅταν τὰ μέλη αὐτῆς εἶχον κοινὸν γνώρισμα καὶ κοινὸν δεσμὸν τὸν ἐλεύθερον καὶ δημοκρατικὸν τρόπον ζωῆς· ὅταν ἡ εἴσοδος εἰς αὐτὴν ὑφίστατο ἔλεγχον καὶ ἐπετρέπετο κατόπιν ψηφοφορίας, καὶ ἠρμήνευσε τὴν σύστασιν τῆς Διεθνoῦς Ὁργανώσεως Ἐργασίας κατὰ τὸν ἰδικόν του τρόπον—ὡς ἀρχὴν τῆς παρεμβάσεως τοῦ Κράτους εἰς τὴν σύμβασιν ἔργασίας.

Καὶ μοῦ προσφέρει μὲν οὕτω πρόσθετον ἐπιχείρημα ὑπὲρ τοῦ ρόλου μου, τὸ ὁποῖον ὅμως παραλείπω νὰ χρησιμοποιήσω. Προτιμῶ ν' ἀναφερθῶ εἰς τὸ νέον πνεῦμα τὸ διέπον τὴν Διεθνή Ὀργάνωσιν Ἐργασίας—τὸ πνεῦμα τῆς παγκοσμιότητος, τὸ πνεῦμα τῆς εἰσοδοῦς παντὸς ἐπιθυμοῦντος. Διότι πράγματι τώρα, ἡ εἰσοδος εἶναι ἀνεξέλεγκτος καὶ εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὰ μέλη τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν, ὀργανισμοῦ πολιτικοῦ. Τώρα, εἰσῆλασεν ἡ πολιτικὴ εἰς τὴν Διεθνή Ὀργάνωσιν Ἐργασίας καὶ ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Διασκέψεως, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἀντήχησαν ἄλλοτε κηρύγματα κοινωνικῆς εἰρήνης, ἀκούονται συνθήματα καὶ ἀσκεῖται προπαγάνδα. Τώρα, ὅ,τι εἰς ἕκτασιν ἐκέρδισεν ἡ Διεθνὴς Ὀργάνωσις Ἐργασίας τὸ ἔχασεν εἰς βάθος. Τώρα, καταστατικὸν καὶ κανονισμὸς τῆς Διασκέψεως βιάζονται ἵνα ἐξοικονομηθοῦν τὰ πράγματα—πράγματα ἀνοικονόμητα πρὸς τὸ ὑψηλὸν πνεῦμα τῶν ἰδρυτῶν τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως Ἐργασίας. Τώρα ἐξέλιπεν ὁ σεβασμὸς πρὸς τὴν αὐτονομίαν τῶν τριῶν ὁμάδων, ἀπροκαλύπτως μὲν ἐπὶ τοῦ παρόντος ἔναντι τῆς ἐργοδοτικῆς καί, ἀρχῆς γενομένης, δὲν θὰ βραδύνη καὶ ἔναντι τῶν λοιπῶν.

Τότε, εἰς τὴν ἐποχὴν εἰς τὴν ὁποίαν ἀνεφέρθη ὁ κ. Κασιμάτης, ἡ Διάσκεψις Ἐργασίας ἦτο κυρίαρχον Σῶμα ζηλοτύπως ἐχόμενον τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ. Τώρα, τὰ ἀπεμπόλησε, καθόσον ἀφορᾷ τὴν διαδικασίαν συνθέσεως τῶν Ἐπιτροπῶν, ὑπὲρ τριῶν προσωπικοτήτων, ἐκτὸς αὐτῆς ἰσταμένων.

Τώρα, ἡ Διεθνὴς Διάσκεψις Ἐργασίας δὲν τολμᾷ νὰ ἐνθυμηθῇ ἑαυτὴν—τώρα, δὲν τολμᾷ ν' ἀποβάλῃ ἐκ τῶν κόλπων αὐτῆς Κράτη, περὶ τῶν ὁποίων, τὸ Γραφεῖον τῆς ἔδημοσίευσεν τεύχη ἀποδεικνύοντα τὴν ὀλοσχερῆ κατάργησιν τῶν συνδικαλιστικῶν ἐλευθεριῶν. Δις μόνον ἐστάθη εἰς τὸ ὕψος τῆς, ἀλλὰ καὶ τότε τῇ πρωτοβουλίᾳ καὶ τῇ ἐπιμονῇ τῆς Ἐργοδοτικῆς Ὀμάδος.

Ἄλλὰ πιστὸς εἰς τὸν ἑορταστικὸν χαρακτήρα τῆς σημερινῆς τελετῆς παρέμεινεν ὁ κ. Λάσκαρης, ὁ ὁποῖος σὰς ἀνέπτυξε τὴν θέσιν τῶν ἐργατικῶν ὀργανώσεων ἀπέναντι τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως Ἐργασίας. Τοῦ κ. Λάσκαρη ὅμως διέφυγεν ἡ ἄλλη ἄποψις, ἡ δημοκρατικὴ ἄποψις τοῦ πράγματος.

Εἰς τὸ ὑπέρθυρον μιᾶς τῶν εισόδων τῆς αἰθούσης τῶν διασκέψεων ὑπάρχει ζωγραφικὸς πίναξ φέρον τὸ ἀπόφθεγμα: Si vis pacem colle justitiam—ἂν θέλῃς εἰρήνην, καλλιέργει δικαιοσύνην. Ἄλλ' ἡ δικαιοσύνη, καθ' οἵανδήποτε θεωρίαν, εἶναι τετράγωνον· εἶναι, κατὰ Πυθαγόραν, ἀριθμὸς ἰσάκεις ἴσος. Καὶ δὲν εἶναι πάντοτε δίκαιαι αἱ ἀποφάσεις τῆς Διασκέψεως. Ἄλλὰ πρὸ παντὸς διέφυγε τὸν κ. Λάσκαρην, ὅτι ἡ ἐπιμονὸς τάσις—ψύχωσις θὰ ἔλεγα τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως Ἐργασίας πρὸς κοινωνικοποίησιν, πρὸς ἐπικράτησιν κοινωνικῶν κριτηρίων εἰς τὴν ζωὴν ἀποβαίνει εἰς βάρος τῆς προσωπικότητος τῶν προστατευομένων ὑπ' αὐτῆς.

Κατὰ τὴν διακίρωςιν τῆς Φιλαδελφείας, ἡ δυνατότης ἐξασφαλίσεως τῆς ὑλικῆς εὐημερίας καὶ τῆς ἠθικῆς προόδου πρέπει νὰ παρασχεθῇ εἰς πάντα ἄνθρωπον. Ἀλλὰ, κατὰ τὴν κοινωνικὴν τάσιν τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως Ἐργασίας, ὑπεύθυνος τῶν σκοπῶν τούτων καθίσταται ὁ ἐργοδότης. Ὑπεύθυνος διὰ τὸν μισθόν, ὅπερ εἶναι δίκαιον—ἀλλ' ὑπεύθυνος καὶ διὰ τὴν ἀσθένειαν, ὑπεύθυνος διὰ τὴν ἀσφάλειαν, ὑπεύθυνος διὰ τὴν ψυχαγωγίαν τῶν μισθωτῶν.

Τοιουτοτρόπως, ὅμως, χαλκεύονται δεσμὰ ἐξαρτήσεως, τοῦ πλέον σκληροῦ πατεροναλισμοῦ, μεταξὺ μισθωτῶν καὶ ἐργοδοτῶν—τοιουτοτρόπως, ἐξαφανίζεται ἡ προσωπικότης τοῦ μισθωτοῦ καὶ τὸ αἶσθημα τῆς ἀτομικῆς εὐθύνης. Ὁ μισθωτός, κατὰ τὴν ἀντίληψιν αὐτὴν, δὲν ἐνηλικιοῦται ποτέ.

Δὲν ἤκουσα καὶ δὲν γνωρίζω τι περὶ τοῦ θέματος θ' ἀναπτύξη ὁ φίλος κ. Ἀγαπητῆδες· παρ' ὅλην ὅμως τὴν διδακτικὴν ἐμβροθίαν αὐτοῦ, νομίζω, ὅτι δὲν θὰ δυνηθῇ ν' ἀρνηθῇ τὴν βασιμότητα τῶν ἀνωτέρω ἀντιρροήσεων μου.

Ἄλλὰ προβλέπω ὅτι ὁ κ. Τριανταφύλλου—ἐγκύβας εἰς τὰ ζητήματα τῆς Διεθνοῦς Ὁργανώσεως Ἐργασίας ἀπὸ τῶν Πανεπιστημιακῶν ἐδράνων, κραδαίων—ἂν εἶναι δυνατὸν—τοὺς δύο ὀγκώδεις τόμους τοῦ Διεθνοῦς Κώδικος Ἐργασίας, θὰ ἐξυμνήσῃ τὴν ἐπίδρασιν αὐτῶν ἐπὶ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐργατικῆς Νομοθεσίας. Εἰς αὐτὸν ἐξ ὑποφορᾶς ἀπαντῶ: Εὐφήμει, ὦ ἄνερ. Ἀληθεῖς εἶναι αἱ 100 συμβάσεις καὶ ἀληθῆς ἡ ἐπίδρασις αὐτῶν ἐπὶ τῆς Ἑλληνικῆς Νομοθεσίας. Ἄλλὰ περὶ αὐτῶν ὁ ἀείμνηστος ἐμπειρογνώμων Καθηγητῆς William Rappard ἐβροντοφώνησεν εἰς τὴν Διάσκεψιν κατ' ἐπανάληψιν καὶ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐφαρμογῆς τῶν Συμβάσεων, ὅτι ἦτο προτιμώτερον διὰ τὴν Διεθνή Ὁργάνωσιν Ἐργασίας νὰ εἶχε ψηφίσει μόνον 10 συμβάσεις—ἀλλ' αὐτῶν, νὰ ἔχῃ ἐπιτύχει τὴν ἀληθῆ ἐφαρμογὴν—ἀντὶ τῶν 100 συμβάσεων, τὰς ὁποίας ἄλλα μὲν Κράτη, φαρισσαϊκῶς ψηφίσαντα ὑπὲρ αὐτῶν, δὲν ἐκύρωσαν, ἄλλα δὲ κράτη, κυρώσαντα ὑποκριτικῶς αὐτάς, δὲν ἐφήρμοσαν καὶ δὲν ἐφαρμόζουσι. Ἀληθεῖς εἶναι αἱ 100 συμβάσεις, ἀλλ' ἐξ ἴσου ἀληθὲς τὸ κοινωνικὸν ντάμπινγκ, τὸ ὁποῖον δι' αὐτῶν καὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐφαρμογῆς των ἀσκεῖται.

Ἀπομένον οἱ ἐνδεχόμενοι ἔπαινοι τῶν τελευταίων ὀμιλητῶν—ἀλλ' οἱ κύριοι, ἅς μοῦ ἐπιτρέψουν νὰ τοὺς παραλείψω, διότι ἐπείγομαι· ἐπείγομαι ὄχι τόσον διότι ἐξήντησα τὰ ὅρια τοῦ ἐπιτρεπομένου λόγου—οὔτε διότι ἡ ὑπομονὴ ὑμῶν ἀρκετὰ ἐδοκιμάσθη. Ἐπείγομαι νὰ τεματίσω τὴν ἀγόρευσιν αὐτὴν τοῦ δικηγόρου τοῦ διαβόλου—ἐπείγομαι διότι κάποια κρίσις συνειδήσεως μὲ κατέλαβε καὶ ἀναζητῶ τρόπον ἀπαλλαγῆς.

Συνάδελφός μου, δικηγόρος, ὑπὸ παρομοίους ὅρους ὑπερασπίζων χαμένην ὑπόθεσιν—ἀφοῦ μεγαλοφώνως ἠγόρευσε—ἐστράφη πρὸς τὸ Δικαστήριον, ἐν συντριβῇ, καὶ ἐψιθύρισε. «Ταῦτα διὰ τὸ ἀκροατήριον Κύριοι Δικασταί, ἀλλὰ πρὸς ἡμᾶς ἀπευθυνόμενος ἀνομολογῶ τὴν ἐνοχλήν τοῦ κατηγορουμένου καὶ ἐξαιτοῦμαι τὴν ἐπιείκειαν».

Λεχθῆτε καὶ ἐμοῦ τὴν δῆλωσιν:

Ἡ Διεθνὴς Ὁργάνωσις Ἐργασίας—παρ' ὅλας τὰς ἀτελείας αὐτῆς καὶ παρ' ὅλα τὰ μειονεκτήματα—εἶναι ἡ μοναδικὴ ἀμφικτυονία ὅπου, συντελοῦντος καὶ τοῦ περιβάλλοντος τῆς γοητευτικῆς πόλεως πού τὴν στεγάζει, αἱ ἀντιθέσεις ἀμβλύνονται· ὅπου τὰ θέματα ἐξετάζονται ἀπαλώτερον, ὅπου ἥττα καὶ νίκη γίνονται δεκταὶ κατὰ τὸ ἀρχαῖον μας μέτρον «δακρυόεν γελᾶν» ὅπου, κατὰ τὸν ποιητὴν, χαρὰ καὶ λύπαι—«εἶναι» χαρὲς πού δὲν γελοῦν καὶ λύπες πού δὲν ξαίρουσι νὰ κλαῖνε».